

ZASTĘPCA
DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

RPW/21922/2023 P
Data: 2023-03-09

BDG.070.9.2023.KS

Warszawa, dnia 8 lutego 2023 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2023 -03- 09
ZAL.	NR

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

Stanisław Paweł Rzeczniku

W nawiązaniu do pisma z dnia 15 lutego 2023 r. o sygn. IX.517.1041.2020.AP dotyczącego zapewnienia osobom pozbawionym wolności dostępu do zasobów sieci Internet, uprzejmie informuję, że z uwagą zapoznałem się z przedstawioną argumentacją.

Poruszona przez Pana kwestia była już przedmiotem korespondencji prowadzonej w grudniu 2020 r. przez kierownictwo Służby Więziennej z ówczesną Zastępcą Rzecznika Praw Obywatelskich Panią Hanną Machińską. W mojej ocenie przedstawiona wówczas argumentacja pozostaje w dalszym ciągu aktualna.

Aktualnie w stosunku do osób pozbawionych wolności dostęp do zasobów sieci Internet reguluje Zarządzenie nr 37/20 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie udostępniania osobom pozbawionym wolności Biuletynu Informacji Publicznej wraz z Zarządzeniem nr 42/20 zmieniającym przywołany powyżej akt prawny. Zgodnie z przywołanymi regulacjami, osadzonym nie udostępnia się stron internetowych innych niż Biuletyn Informacji Publicznej, chyba że podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji publicznych dokonuje tego poprzez stronę internetową umieszczoną w domenie „gov.pl”, to wtedy stronę udostępnia się na zasadach przewidzianych dla stron BIP.

W ocenie kierownictwa Służby Więziennej wskazane powyżej regulacje wprowadzone zostały w zgodzie z unormowaniami o charakterze konstytucyjnym gwarantującymi prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej i normami ustawowymi regulującymi kompetencje Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w zakresie ustalania zasad technicznego zabezpieczenia ochronnego i bezpieczeństwa w jednostkach organizacyjnych.

Pragnę zauważyć, że żaden z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności przepisy Kodeksu karnego wykonawczego w części dotyczącej praw i obowiązków skazanego, nie gwarantuje osobom przebywającym w warunkach izolacji penitencjarnej nieograniczonego dostępu do stron internetowych, co znalazło swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wyrażonego w sprawie *Kalda v. Estonia* i stało u podstaw ograniczenia dostępu do stron internetowych jedynie do serwisów BIP i gov.pl w zakresie opisanym powyżej. Należy zauważyć, że Trybunał w powyższej sprawie zajął jednoznaczne stanowisko, wedle którego przepisy prawa nie mogą być interpretowane w sposób nakładający ogólny obowiązek zapewnienia więźniom dostępu

do Internetu lub do konkretnych stron internetowych, chyba że z prawa krajowego wynika obowiązek zapewnienia dostępu do określonych informacji, w tym informacji publikowanych wyłącznie w wersji elektronicznej.

Mając na względzie dotychczasowe trudności w każdorazowym weryfikowaniu poszczególnych stron internetowych pod kątem braku możliwości nawiązywania pozaprawnej formy komunikacji, co nierozłącznie związane jest z obowiązkiem dbałości o porządek i bezpieczeństwo jednostek penitencjarnych, niezbędnym stało się uregulowanie tej materii przy uwzględnieniu międzynarodowych standardów. Osoby pozbawione wolności w dalszym ciągu mają zapewnioną możliwość zarówno uzyskania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz informacji z zakresu praw człowieka dostępnych na stronach internetowych podmiotów zobowiązanych do prowadzenia urzędowego publikatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej (w tym np. raportów z wizytacji realizowanych przez Krajowy Mechanizm Prewencji dostępnych na stornie BIP Rzecznika Praw Obywatelskich), dzięki czemu mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat podstawowych standardów wykonywania kar i środków przymusu.

Wszystkie osoby pozbawione wolności przebywające w warunkach izolacji mają również możliwość zapoznania się z opracowaniami dotyczącymi standardów wykonywania kary pozbawienia wolności wynikających z orzecznictwa ETPCz, czy zaleceń międzynarodowych organów ds. zapobiegania torturom, które dostępne są chociażby na stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich i Ministerstwa Sprawiedliwości. Więźniowie mają również możliwość uzyskania kompleksowej wiedzy na temat działalności organów Unii Europejskiej i unijnego systemu ochrony praw człowieka, albowiem informacje tego rodzaju dostępne są do odczytu m.in. na stronach internetowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Podkreślam, że wprowadzenie regulacji precyzującej uprawnienie do dostępu do informacji publicznej za pośrednictwem zasobów sieci Internet w żadnym wypadku nie oznacza zaniechania prowadzonych przez Służbę Więzienną działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do osób pozbawionych wolności. Niezależnie zatem od faktu, że informacje dotyczące funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej dostępne są na stronach poszczególnych resortów i Rzecznika Praw Obywatelskich, co oznacza, że osoby pozbawione wolności w dalszym ciągu mają do nich dostęp, to właściwe organy Służby Więziennej w dalszym ciągu prowadzą działania skutkujące zwiększeniem świadomości prawnej osób przebywających w warunkach izolacji. W tym celu m.in. stale uzupełniane i aktualizowane są zbiory biblioteczne, prowadzone są zajęcia edukacyjne, w tym przy udziale podmiotów, o których mowa w art. 38 Kodeksu karnego wykonawczego, a także zapewnia się dostęp do stanowisk komputerowych z dostępem do wyżej wskazanych stron internetowych.

Z powrotem
gen. Andrzej Leńczuk
A. Leńczuk

Wykonano w 2-ch egz.:

1. adresat
2. aa.